

Rodzina OD ZARAZ

RODZINA OD ZARAZ - BIULETYN INFORMACYJNY POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W WEJHEROWIE NR 4/2/2023

SPIS TREŚCI

STR. 2 Festyn Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wejherowie pod hasłem „Rodzina od zaraz”.

STR. 3 Podziękowania dla Rodziny Zastępczej Państwa Genowefy i Jakuba Białowąg

STR. 4 Powiatowe obchody dnia pracownika socjalnego

STR. 5 - 6 O historii pomocy społecznej

STR. 7 - 10 Rodzina zastępcza jako miejsce rozwoju zdolności młodego człowieka. Część I.

STR. 11-12 „Drogowskaz do samodzielności” 2023

STR. 13 Zmiany w przepisach dotyczących pomocy dla usamodzielniających się wychowanków. Mieszkania treningowe lub wspomagane.

STR. 14 - 15 Świąteczne warsztaty dla dzieci i młodzieży z pieczy zastępczej

STR. 16 Powiatowa konferencja poświęcona kondycji psychicznej dzieci i młodzieży

STR. 17 Świąteczne spotkanie rodzin zastępczych

STR. 18 Konkurs na komiks dla dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych.

STR. 19 Kącik na łamigłówki dla mądrej główki

Szanowni Państwo,

Trwa akcja promująca rodzicielstwo zastępcze!

Pracownicy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wejherowie upowszechniali wiedzę o rodzicielstwie zastępczym i zachęcali do podejmowania współpracy w tym zakresie podczas imprez, które odbyły się na terenie Powiatu Wejherowskiego we wrześniu. Byliśmy obecni 17.09. 2023 r. w Bolszewie podczas uroczystych Dożynek Powiatowo-Gminnych oraz 23.09.2023 r. w Redzie, w czasie Jesiennego Festynu wraz z IX Biegiem Redzkim w Redzie Ciechocinie. Wydarzenie przygotowali Radni Rady Miejskiej w Redzie, Urząd Miasta, Fabryka Kultury, UKS 1 oraz MOSiR Reda. Zachęcaliśmy potencjalnych kandydatów do podjęcia wyzwania, jakim jest prowadzenie rodziny zastępczej, rozmawialiśmy też z przedstawicielami innych instytucji, z którymi mamy nadzieję nawiązać współpracę w niedalekiej przyszłości, między innymi z władzami Kaszubsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej w Wejherowie, a także pracownikami Wojskowego Centrum Rekrutacji w Gdyni, którzy zachęcają pełnoletnich wychowanków do podjęcia dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej na atrakcyjnych warunkach.

Wesołych Świąt!

Zdrowych i pogodnych Świąt Bożego Narodzenia oraz wszelkiej pomyślności w Nowym 2024 Roku życzy Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wejherowie wraz z Pracownikami

Festyn Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wejherowie pod hasłem „Rodzina od zaraz”.

W sobotę, 27 maja 2023 r. na terenie Stacji Harcerskiej „Cedron” w Wejherowie zorganizowany został festyn z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego. Święto wszystkich Rodzin Zastępczych z Powiatu Wejherowskiego stało się okazją do spotkania we własnym gronie, do rozmów z Władzami Powiatu Wejherowskiego, Dyrekcją oraz Pracownikami PCPR, jak też do zaprezentowania swojej pracy – misji wszystkim, którzy odwiedzili imprezę. Święto połączone było z akcją informacyjną oraz promocją rodzicielstwa zastępczego.

Pogoda tego dnia dopisała i w promieniach słońca imprezę rozpoczął występ kapeli kaszubskiej „Zbierańce”, działającej przy BCK w Bolszewie. „Wele, wele Wetka”, „Zemia rodna”, „Alfabet kaszubski” i „Frantówka” przeplatane kaszubskimi „gadkami” wprowadziły wśród uczestników wesołą atmosferę. Część oficjalną rozpoczęło wystąpienie **p. Małgorzaty Bernackiej** – dyrektor PCPR w Wejherowie, która wraz ze Starostą Wejherowskim – **p. Gabriellą Lisius** wręczyła gratulacje i podziękowania wyróżniającym się **Rodzinom Zastępczym**. Wśród gości obecni byli również **p. Jacek Thiel** – Wicestarosta Wejherowski oraz **p. Małgorzata Woźniak** – dyrektor SOSW w Wejherowie. Kolejne podziękowania przypadły w udziale wolontariuszom, działającym na rzecz Stowarzyszenia Rodzicielstwa Zastępczego „Nasze Gniazdo”, którym kieruje **p. Roman Górecki**. Pani **Róża Plenkiewicz** przedstawiła najbardziej aktywnych wolontariuszy oraz ich opiekunów – **p. Iwonę Hoppe-Darznik** z PZS nr 4 w Wejherowie i **p. Annę Guzik** z PZS w Redzie. Festyn obfitował w liczne atrakcje, skierowane przede wszystkim do dzieci. Była więc wata cukrowa i **Kreatywne Animacje** (Monika Hallman), malowanie „buziek” oraz rysowanie, warsztaty wykonywania biżuterii (**Fundacja Zdrowia ESCO**) oraz warsztaty samoobrony (**Krav-maga Pomorze**), a także pokaz tresury psów (**Jaffar**). Niewątpliwą atrakcją festynu były pokazy sprzętu gaśniczego, przygotowane przez strażaków z **Powiatowej Straży Pożarnej** w Wejherowie oraz spotkanie z licznie przybyłymi członkami **Klubu Motocyklowego CRUISERIDERS MC POLAN**. Nie kończyły się kolejki chętnych do wykonania pamiątkowej fotki, a wśród zainteresowanych były zarówno dzieci, jak i dorośli uczestnicy festynu. Pracownicy **Zespołu Rodzinnej Pieczy Zastępczej** przygotowali i prowadzili stanowisko z materiałami informacyjnymi, promocyjnymi i najnowszym numerem biuletynu „Rodzina od zaraz”, jednak największe zainteresowanie wzbudzała loteria fantowa, na której każdy los wygrał (a było ich naprawdę wiele!) Na zakończenie wszyscy uczestnicy festynu zostali ugoszczeni przez Gospodarza – **PCPR w Wejherowie** wojskową grochówką, która smakowała zarówno starszym, jak i młodszym.

W Powiecie Wejherowskim aktualnie jest ponad 200 rodzin zastępczych, w których przebywa 446 dzieci. Potrzeby są jednak znacznie większe, gdyż sądy wydają kolejne postanowienia o umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej, a rodzin, które mogłyby je przyjąć – brakuje. Dlatego tak ważne jest, aby tę trudną sytuację nagłaśniać, mówić o potrzebach dzieci pozbawionych opieki rodziców biologicznych, tym samym apelując do ludzi dobrej woli i wielkich serc, którzy zechcą podjąć trud rodzicielstwa zastępczego.

Komendantowi Bazy Harcerskiej „Cedron” za udostępnienie miejsca oraz wszystkim osobom i instytucjom, które włączyły się w przygotowanie i przeprowadzenie festynu z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego składamy serdeczne podziękowania!

PODZIĘKOWANIA DLA RODZINY ZASTĘPCZEJ PAŃSTWA GENOWEFY I JAKUBA BIAŁOWĄS

Państwo Genowefa i Jakub Białowąs zakończyli współpracę z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wejherowie jako rodzina zastępcza. Tę trudną i odpowiedzialną pracę z pełnym oddaniem wykonywali przez wiele lat, a 25 września 2023 r. z rąk Wicestarosty Wejherowskiego – p. Jacka Thiel, Dyrektora PCPR – p. Małgorzaty Bernackiej oraz Kierownika Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej – p. Jarosława Rutkowskiego otrzymali podziękowania za wieloletnią i bardzo owocną współpracę.

Życzymy wszelkiej pomyślności na dalsze lata i spełnienia planów na zasłużonej emeryturze!

POWIATOWE OBCHODY DNIA PRACOWNIKA SOCJALNEGO

Uroczystości związane ze świętem Pracownika Socjalnego w Powiecie Wejherowskim zorganizowane zostały w Warsztacie Terapii Zajęciowej, prowadzonym przez Fundację Anny Dymnej „Mimo wszystko” w Lubiawie, w dniu 21 listopada 2023 r. Uroczystość otworzył i przywitał gości dyrektor oddziału Fundacji – p. Tomasz Gzowski, a następnie głos zabrała Starosta Wejherowski – p. Gabriela Lisius. O historii pomocy społecznej w Polsce mówiła Dyrektorka PCPR w Wejherowie – p. Małgorzata Bernacka. W Lubiawie spotkali się przedstawiciele wszystkich instytucji, które świadczą szeroko rozumianą pomoc społeczną na terenie Powiatu Wejherowskiego i prowadzone są przez tę jednostkę samorządu terytorialnego, a więc obecni byli: pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wejherowie, Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Rumi, Domów Pomocy Społecznej z Wejherowa i Strzebielinka, Środowiskowego Domu Samopomocy w Wejherowie, a także Warsztatów Terapii Zajęciowej z Rumi i Lubiawy.

Spotkanie było okazją do złożenia przez władze Powiatu Wejherowskiego podziękowań wszystkim tym, którzy są na co dzień z oddaniem angażują się w trudną i odpowiedzialną pracę na rzecz pomocy społecznej. Starosta Wejherowski, pani Gabriela Lisius wyróżniła z tej okazji nagrodami: dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie – panią Małgorzatę Bernacką, starszego koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej – pana Piotra Peplińskiego oraz psychologa – panią Beatę Laskowską. Wyróżnienie powędrowało także do rąk wychowawczynie z Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Rumi – p. Agnieszki Lubockiej-Grzywny.

Wzruszającym momentem świętowania był występ wychowanków Warsztatów Terapii Zajęciowej w Rumi, którzy przygotowali inscenizację na temat tolerancji wobec odmienności. Widowisko pełne było symboliki, a występ zakończyło wykonanie znanej piosenki pt. „Moja i twoja nadzieja”.

O HISTORII POMOCY SPOŁECZNEJ W POLSCE**- WYSTĄPIENIE DYREKTOR PCPR W WEJHEROWIE PODCZAS POWIATOWYCH OBCHODÓW DNIA PRACOWNIKA SOCJALNEGO**

O pomocy społecznej w historycznym wymiarze możemy mówić od odzyskania niepodległości w 1918 roku. Opieka społeczna, bo tak wcześniej określano ten obszar aktywności władz publicznych, doczekała się swojej pierwszej ustawy 16 sierpnia 1923 r. i przez kolejne 67 lat, bo aż do 1990 r. podlegała resortowi zdrowia. Ważnym momentem z punktu widzenia rozwoju zawodowych służb społecznych była rozpoczęta w 1966 r. droga do profesjonalizacji zawodu pracownika socjalnego. Wówczas to wpisano tę działalność na listę zawodów oraz otwarto pierwsze Państwowe Szkoły Pracowników Socjalnych w Warszawie i w Poznaniu. Przeniesienie obszaru opieki społecznej z resortu zdrowia do resortu pracy nastąpiło 6 kwietnia 1990 r. To kluczowy moment, w którym miejskie i gminne rady narodowe zaczęły powoływać jednostki organizacyjne pomocy społecznej i przekazywały wszystkie zadania z tego zakresu nowo powstałym ośrodkom pomocy społecznej. Ostatnim elementem zmiany było przyjęcie ustawy o pomocy społecznej 29 listopada 1990 r., którą następnie wielokrotnie nowelizowano. Od 1999 r. wprowadzono zmiany o charakterze horyzontalnym, czego efektem było powstanie złożonej sieci instytucji pomocy społecznej, funkcjonujących na wielu szczeblach organizacyjnych administracji państwowej i samorządu terytorialnego.

W okresie tworzenia i ewaluacji systemu zmieniały się założenia i obszary wsparcia, podział zadań pomiędzy samorządy, grupa beneficjentów, do których usługi w ramach opieki i pomocy społecznej były kierowane oraz wymagania i kwalifikacje kadry, w tym pracowników socjalnych. Wśród przemian systemu pomocy społecznej po 1989 r. na uwagę zasługują kwestie dotyczące zmian ustawy o pomocy społecznej (z 1990 czy z 2004 r.), a także przedstawienie nowych zadań i grup zawodowych (asystentów rodziny i koordynatorów pieczy zastępczej) włączonych do systemu pomocy społecznej – po wprowadzeniu w 2011 r. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Dziś w obszarze pomocy społecznej znajdują się wszelkie działania skierowane do osób i rodzin, które co do zasady mają pomóc w dążeniu do samodzielności i niezależności oraz zabezpieczeniu potrzeb tych, którzy we własnym zakresie oraz własnymi siłami nie są w stanie ich zaspokoić. W systemie tym funkcjonuje wiele aktów prawnych, których zadania przenikają się wzajemnie i które finalnie tworzą system pomocy społecznej. Po reformie administracyjnej w 1999 r. zadania systemu pomocy społecznej przypadły w udziale również powiatom. Dziś zadania powiatów określone w ustawie o pomocy społecznej oraz innych ustaw w tym obszarze są niezmiernie ważne, bowiem mają charakter uzupełniający i ponadgminny. W Powiecie Wejherowskim system pomocy społecznej tworzą m.in. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, miejskie i gminne ośrodki pomocy społecznej, Dom Pomocy Społecznej w Wejherowie i w Strzebielinku, Dom Pomocy Społecznej im. Św. Jacka w Wejherowie, 8 placówek opiekuńczo – wychowawczych, 4 warsztaty terapii zajęciowej, środowiskowy dom samopomocy, dzienne domy pobytu dla seniorów i kluby integracji społecznej. Niebagatelną rolę w tym systemie odgrywa szereg organizacji pozarządowych i podmiotów prywatnych, działających na niwie pomocy społecznej. Powiat Wejherowski każdego roku podejmuje nowe działania w obszarze polityki społecznej, korzystając ze środków UE, rządowych czy funduszy celowych. W ostatnim dziesięcioleciu Powiat uruchomił nowe placówki pomocy społecznej, które odpowiadają na lokalne potrzeby w tym obszarze, a więc WTZ w Lubiatowie, nowe całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze w Rumi, Środowiskowy Dom Samopomocy w Wejherowie oraz placówkę wsparcia dziennego w Kniewie. Realizuje wiele programów finansowanych ze środków rządowych, UE czy środków PFRON, dedykowane osobom z niepełnosprawnościami, dzieciom, rodzinom uwięzonym w przemoc domową. Mimo wielości zadań podejmowanych tu i teraz w obszarze pomocy społecznej dostrzegalne są w dalszym ciągu nowe obszary, które wymagają zagospodarowania, a więc również rozwoju systemu sieci wsparcia. W dobie zmian zmierzających do deinstytucjonalizacji usług społecznych pomoc ta również w naszym powiecie staje przed nowym wyzwaniem, które nie będzie możliwe do zrealizowania bez zaangażowania ludzi oddanych idei pomagania.

O HISTORII POMOCY SPOŁECZNEJ W POLSCE
- WYSTĄPIENIE DYREKTOR PCPR W WEJHEROWIE PODCZAS POWIATOWYCH OBCHODÓW DNIA
PRACOWNIKA SOCJALNEGO

Zatem podążając za zmianami legislacyjnymi, ale i rzeczywistymi potrzebami społecznym i konieczna jest otwartość na nowe oraz wspólne działanie jednostek pomocy społecznej na poziomie gmin, powiatu czy sektora pozarządowego. Dziś obchodzimy dzień pracownika pomocy społecznej, a więc osób, które bez względu na zajmowane stanowisko w jednostkach pomocy społecznej, każdego dnia przyczyniają się do poprawy życia dzieci, seniorów, osób z niepełnosprawnościami, osób w różnorodnych kryzysach egzystencjalnych, wspierają te osoby i rodziny.

Przyjmijcie Państwo podziękowania za to, co dotychczas i życzenia niegasnącego zapалу i pomysłów na kolejne lata pracy na rzecz naszych podopiecznych. Niech wasz trud przekłada się na satysfakcję a ta dodaje skrzydeł do dalszego działania. Tworzenia koalicji współpracy i osiągnięcia tego, co dziś może wydawać się niemożliwym.

W tym miejscu dziękuję w imieniu dyrektorów powiatowych jednostek pomocy społecznej, zgromadzonych tu pracowników i organizacji współpracujących również władzom Powiatu za otwartość na problemy społeczne i wymierną pomoc oferowaną nam oraz naszym podopiecznym.

Małgorzata Bernacka

**DYREKTOR POWIATOWEGO CENTRUM
POMOCY RODZINIE**

RODZINA ZASTĘPCZA JAKO MIEJSCE ROZWOJU ZDOLNOŚCI MŁODEGO CZŁOWIEKA. CZĘŚĆ I.

W warunkach wielu niepokojów i wyzwań współczesnych czasów coraz większą rolę odgrywa troska o dobrostan dziecka, w tym skierowanego do środowiska zastępczego, do rodziny zastępczej. To miejsce, którego dziecko nie wybierało, tam zostało skierowane przez sąd na mocy postanowienia. Warto podkreślić, że brak bezpiecznego miejsca w środowisku rodzinnym znacząco naznaczył bólem dotychczasowe życie tego dziecka. Wobec tego doświadczenia krzywdy warto otworzyć się na myślenie o dobru dziecka w działaniu. W tym zakresie znacząca dla rodziny zastępczej jest próba wiązania doświadczenia dziecka z doświadczeniem mieszkańców wspólnoty lokalnej. W tym splocie doświadczonego cierpienia i witalności młodego człowieka istnieje możliwość uczenia się oraz działania dla dobra wspólnego.

Traktowanie rodzin zastępczych w kategoriach reszty, która jest umiejscowiona na peryferiach, marginesie życia wspólnotowego, jako zbędny dodatek całości - jest nie do przyjęcia. Przeciwnie, to postrzeganie rodziny zastępczej w centrum społecznej troski o zdrowie młodych ludzi, dotkniętych nieporadnością opiekuńczo-wychowawczą, pozwala ulokować ją w centrum wydarzeń wspólnoty lokalnej. Wobec niezrozumienia odmiennych zachowań młodych ludzi skierowanych do pieczy zastępczej oraz stereotypowego postrzegania rodzin zastępczych warto zaproponować za Tadeuszem Sławkiem „otwarcie na to, co nie pasuje, co osłabia naszą pewność siebie, a tym samym zarysowuje możliwość dobra”¹. Rodzina zastępcza może pełnić tę rolę. Rodzina zastępcza „byłaby więc tym, co istotnie nie mieści się w przyjętych formach, co z nich wykracza, niejako „wylewa się”, chociaż rdzenie znajduje się w samym ich wnętrzu”². Możemy więc, rozważając rozwój zdolności dzieci i młodzieży skierowanych do miejsca zastępczego, potraktować rodzinę zastępczą jako punkt wiążący, kreujący drogę powrotu dziecka do miejsca rodzinnego we wspólnocie lokalnej.

Miejsce zastępcze

Rodzina zastępcza kształtując środowisko rozwoju dziecka, podejmuje działania na rzecz budowania sprawczości i podmiotowości będącego pod jej opieką młodego człowieka. To szczególnie ważne, kiedy w jego historii życia można odczytać często doświadczenia braku bezpieczeństwa emocjonalnego, materialnego i zdrowotnego. Ten brak zabezpieczenia potrzeb egzystencjalnych silnie naznaczył krzywdą i cierpieniem kondycję życiową dziecka. W rodzinie zastępczej jako miejscu zastępczym dziecko poznaje swoje „inne świat”.

Przede wszystkim rodzina zastępcza wypracowuje sposoby komunikacji i budowania relacji z podopiecznym, młodym człowiekiem. To kluczowy obszar aktywności, który pozwala opiekunom

¹ T. Sławek, *Nie bez reszty. O potrzebie niekompletności*, Instytut Mikołowski, Mikołów 2018, <https://www.institutmokolowski.pl/publikacja/tadeusz-slawek-nie-bez-reszty-o-potrzebie-niekompletnosci>

² Tamże.

RODZINA ZASTĘPCZA JAKO MIEJSCE ROZWOJU ZDOLNOŚCI MŁODEGO CZŁOWIEKA. CZĘŚĆ I.

zastępczym towarzyszyć młodym ludziom w rozwijaniu ich sprawczości działania i poczucia własnej wartości. Jednocześnie praca z dzieckiem odbywa się na podstawie diagnozy psychofizycznej opracowanej przez psychologa po przyjęciu dziecka do pieczy zastępczej. To dokument, który uwzględnia m.in. ocenę rozwoju funkcji poznawczych i kompetencji emocjonalno-społecznych dziecka, potrzeby dziecka oraz poziom ich zaspokojenia, a także analizę czynników wspierających rozwój i czynników zakłócających rozwój. W rezultacie diagnoza określa wskazania do dalszej pracy opiekuńczo-wychowawczej i terapeutycznej, zgodnie z potrzebami młodego człowieka przebywającego w rodzinie zastępczej.

Pierre Rosanvallon wskazuje, iż „udzielić głosu, uczynić widocznymi to właśnie pomóc jednostkom, aby się zmobilizowały, aby stawiały opór istniejącemu porządkowi i lepiej kierowały swoim życiem. To także pomóc im ogarnąć ich życie, zebrać je w sensowną relację i wpisać się w zbiorową historię. Wyjść z cienia i anonimowości to móc wpisać własne życie w zbiorową opowieść, potwierdzić swoją wyjątkowość i jednocześnie odkryć siebie jako uczestnika wspólnoty doświadczeń, złączyć swoje „ja” z „my”, a zarazem odnaleźć godność i zdolność działania”³. Taką właśnie pracę pedagogiczną podejmuje rodzina zastępcza zorientowana na rozwój zdolności twórczych swoich podopiecznych.

W tym organizowaniu działań wychowawczych, edukacyjnych na-rzecz i z-udziałem młodego człowieka służy otwartość dialogiczna, uważność na jego potrzeby i współpraca wielu specjalistów z różnych dziedzin, które kształtują warunki do rozwijania działań opartych na zasobach młodego człowieka i relacjach służących jego usamodzielnieniu.

W rodzinie zastępczej zorientowanej na rozwój zdolności twórczych swoich podopiecznych w centrum pracy jest dziecko, jego podmiotowość i sprawczość działania. Procesy oddziaływań pedagogicznych organizowane są w warunkach „środowiska uczącego” w ujęciu interakcyjno-poznawczym. Za Jolaną Kruk można dodać, że „środowisko uczące się obejmuje całe otoczenie danego miejsca i wszystkie jej elementy, które mogą w szczególnych okolicznościach stymulować jej rozwój”⁴. Wówczas edukacyjnie zaaranżowana przestrzeń zamieszkania wychowanka rodziny zastępczej i przestrzeń środowiskowa wspólnoty lokalnej mogą być traktowane jako przestrzenie twórczości. W bezpiecznych warunkach miejsca rodzinnej pieczy zastępczej młody człowiek może odkrywać swoje zdolności, zbierać uznanie za owoce własnej pracy od innych członków społeczności i konstruować wiedzę w polu poszukiwań edukacyjnych. Jednocześnie dyskusje skupione na różnorodnych tematach kształtują praktykę dialogu w rodzinie zastępczej, w której swoją widzialność i słyszalność zaznacza młody człowiek.

³ P. Rosanvallon, *Parlament niewidocznych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2016, s. 19-20.

⁴ J. Kruk, *Przestrzeń i rzeczy jako środowisko uczenia się*, [w:] D. Klus-Stańska D., M. Szczepka-Pustkowska (red.), *Pedagogika wczesnoszkolna – dyskursy, problemy, rozwiązania*, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2009, s. 487-501.

RODZINA ZASTĘPCZA JAKO MIEJSCE ROZWOJU ZDOLNOŚCI MŁODEGO CZŁOWIEKA. CZĘŚĆ I.

Ważną częścią rozwoju dziecka w rodzinie zastępczej jest jego twórczość. „Bogdan Suchodolski interpretował twórczość jako pewien styl życia dostarczający spełnienia i radości, a polegający na doświadczaniu wartości nadających sens ludzkiemu życiu. Jego podstawową tezą było przeświadczenie, że tworzenie i procesy twórcze są najwyższą formą działania dla ludzi i wśród nich, a twórczość jest przekraczaniem granic niepoznawalności i rutyny”⁵. Nabycie doświadczeń funkcjonowania młodych ludzi w warunkach rozwoju swoich zdolności kierunkowych, zdolności twórczych i możliwości działania wymaga od rodziny zastępczej wyjścia poza dane przestrzenie zamieszkania rodziny zastępczej.

Znaczące jest uznanie, że konstytutywną cechą miejsca jest „bycie między”. To „pomiędzy” jako połączenie „w” i „pośród” wyraża lokalizację jakiejś czynności przestrzennie lub czasowo, a także odnosi się do miejsca i czasu postrzeganego „ani wyłącznie od wewnątrz, ani z zewnątrz”⁶. Warto dodać, że owa między-przestrzeń posiada cechy relacji – otwarcie na nowe zdarzenia, połączenia i elementy, niezwieńczenie, niestabilizowanie, niewypełnienie⁷. Tę między-przestrzeń Bernard Tschumi nazwał the „in-between” – miejsce nieoczekiwane, w którym mogły zaistnieć niezaprogramowane zdarzenia, miejsce pozostałości, przerw, marginesów”⁸.

Zatem rodzin zastępcza projektuje między-przestrzeń, gdzie ważne jest bycie-w oraz bycie-między, gdzie ważne jest otwarcie na przestrzeń, która ma charakter fizyczny i zarazem mentalny⁹. Wobec takiego ujęcia należy podkreślić, że działania opiekunów zastępczych wymagają zwrotu wobec wyzwań współczesnego świata. To znaczący zakres działań, służących kształtowaniu doświadczeń kreatywno-twórczych młodego człowieka zamieszkałego w rodzinie zastępczej. Wówczas w ramach refleksyjnego oglądu spraw można z powodzeniem podjąć się odnowy kondycji życiowej podopiecznego w wymiarze indywidualnym, grupowym, środowiskowym. To wymaga odwagi myślenia.

Warto wskazać za Piotrem Zamojskim, „żeby myśleć, musimy być ugodzeni wezwaniem tego, co jest do-rozważenia. Wezwanie to do nas przemawia tylko o tyle, o ile nas ono obchodzi, o ile nas interesuje”¹⁰. Badacz wyjaśnia za Heideggerem, że „[i]nter-esse znaczy: być pochłoniętym sprawami, stanąć w środku sprawy i wytrwać przy niej”¹¹. Kiedy rodzina zastępcza dostrzega wyzwania i zajmują ją niepokoje współczesnego świata, kiedy zajmują ją kryzysowe sprawy współczesności ujęte globalnie i lokalnie, wówczas jest ona wezwana do myślenia. Rozpoznanie z powagą palących problemów współczesności jako kwestii zajmujących w perspektywie

⁵ M. Konopczyński, *Pedagogika resocjalizacyjna. W stronę działań kreujących*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2014, s. 97.

⁶ E. Rewers, *Post-polis. Wstęp do filozofii ponowoczesnego miasta*. Wydawnictwo Universitas, Kraków 2005, s. 168-169.

⁷ Tamże, s. 169.

⁸ Tamże, s. 173.

⁹ Tamże, s. 177.

¹⁰ P. Zamojski, *Utrzymywanie się w żywiole myślenia jako zadanie pedagogiki*, „Filozoficzne Problemy Edukacji” 2020, nr 3, s. 70.

¹¹ Tamże.

RODZINA ZASTĘPCZA JAKO MIEJSCE ROZWOJU ZDOLNOŚCI MŁODEGO CZŁOWIEKA. CZĘŚĆ I.

usamodzielnienia młodego człowieka, wyznacza je jako kwestie pierwsze dla danej rodziny zastępczej. Te rzeczy, które pobudzają myślenie tej rodziny zastępczej, nie dają spokoju, stają się jej żywiołem refleksyjnym i konceptualnym. Wówczas myślenie ujawnia się, dzieje się, jest ruchem myśli¹². W takiej perspektywie można określić orientację działania rodziny zastępczej w stronę wspólnoty lokalnej, w stronę obecności młodego człowieka w tej wspólnocie w pełni własnych aspiracji, w stronę rozwoju jego zdolności.

Na dalszą część artykułu, traktującą o zdolnościach młodych ludzi i możliwościach ich rozwoju w rodzinie zastępczej Autor zaprasza Czytelników do kolejnego numeru biuletynu.

Jarosław Rutkowski

¹² Tamże.

„Drogowskaz do samodzielności” 2023

Od początku września 2023 r. odbywają się zajęcia i warsztaty dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej w ramach programu „Drogowskaz do samodzielności”. Uczestnicy programu odbyli już zajęcia warsztatowe z psychologiem Akademii Rozwoju Osobistego WZRATAJ – panią Alicją Skurską, kształtujące wzrost rozwoju osobistego oraz profilaktykę uzależnień. Doradca zawodowy PCPR – p. Aldona Czerwińska przeprowadziła grupowe poradnictwo edukacyjno-zawodowe. Podczas zajęć wychowankowie zapoznali się z zasadami autoprezentacji, przygotowania dokumentacji niezbędnej w procesie rekrutacji, a także mieli możliwość poznania własnych zasobów w zakresie podejmowania przyszłej aktywności zawodowej.

Grupa usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wejherowie zapoznała się z możliwościami uzyskania wsparcia w procesie usamodzielniania ze strony PCPR, a następnie pod opieką A. Czerwińskiej złożyła wizytę w Urzędzie Gminy Wejherowo. Na spotkaniu z Sekretarz Gminy p. M. Niemirską-Thiel wychowankowie dowiedzieli się, jaka jest struktura urzędu, czym zajmują się poszczególne referaty oraz jakie zadania realizowane są w ramach współpracy z różnymi instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz lokalnego środowiska. Pani Sekretarz oprowadziła wychowanków po urzędzie, mieli oni okazję porozmawiać z kierownikami Referatów: Spraw Obywatelskich, Zarządzania Kryzysowego oraz Gospodarki Odpadami i Środowiska. Wizyta ta przyczyniła się do poszerzenia umiejętności społecznych wychowanków i w ocenie samych uczestników była wartościowym doświadczeniem, wzbogacającym o nową i użyteczną wiedzę. Wychowankowie spotkali się także w Powiatowym Urzędzie Pracy z doradcą zawodowym – p. M. Reszka, która przedstawiła aktualną sytuację na lokalnym rynku pracy oraz omówiła dane, zawarte w prognozie zapotrzebowania na poszczególne zawody w roku 2023 na terenie powiatu wejherowskiego i województwa pomorskiego. Prelegentka zachęcała młodzież do korzystania z oferty szkoleń oraz ubiegania się o uzyskanie dofinansowania do szkoleń albo prowadzenia działalności gospodarczej. Kolejne warsztaty w ramach „Drogowskazu do samodzielności”, dotyczyły treningu zarządzania czasem, zasad gospodarowania budżetem domowym oraz praktycznych zajęć kulinarnych. Przed uczestnikami programu (zarówno młodzieżą, jak i opiekunami usamodzielnienia) szkolenie na temat praw i obowiązków usamodzielniających się wychowanków, które poprowadzi pracownik socjalny PCPR oraz udział (online) w webinarium z cyklu PROJEKT KARIERA ze specjalistami z Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Gdańsku. Cykl zajęć programu „Drogowskaz do samodzielności” zakończy się w grudniu br. warsztatami, poświęconymi przygotowaniu do świadomego partnerstwa i rodzicielstwa.

Osobom zaangażowanym w realizację programu dziękujemy za pomoc i wsparcie.

Zdjęcie 1: W Powiatowym Urzędzie Pracy w Wejherowie na spotkaniu z doradcą zawodowym - p. M. Reszka

Zdjęcie 2: przed Urzędem Gminy w Wejherowie wraz z Sekretarz Gminy - p. Małgorzatą Niemirską-Thiel

„Drogowskaz do samodzielności” 2023

Zdjęcie 3: na temat zadań własnych gminy oraz pracy urzędu opowiadają: Sekretarz Gminy - p. M. Niemirska-Thiel oraz kierownik Referatu Gospodarki Odpadami i Środowiska - p. P. Czerwiński

Zdjęcie 4: Uczestnicy warsztatów 'Prowadzenia gospodarstwa domowego, zarządzania czasem i budżetem' prowadzonych przez A. Czerwińską.

Zmiany w przepisach dotyczących pomocy dla usamodzielniających się wychowanków. Mieszkania treningowe lub wspomagane.

Powiat Wejherowski prowadzi dwa mieszkania chronione dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej. Zmiany w ustawie o pomocy społecznej dotyczą również tego obszaru. Jeśli jesteś zainteresowany wsparciem w mieszkaniu chronionym po ukończeniu 18 roku życia, ten artykuł jest właśnie dla Ciebie.

Znowelizowana w maju 2023 r. ustawa o pomocy społecznej zawiera między innymi zmiany, dotyczące pomocy dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej (Dz.U.2023.901 t.j. z dnia 2023.05.12 Akt obowiązujący od 1 listopada 2023 r.)

Jedną z form pomocy dla wychowanków jest możliwość zamieszkania w mieszkaniu treningowym lub wspomaganim (do tej pory określanym mianem chronionego).

Art. 53. ust. 1 wspomnianej ustawy wskazuje, że „

Mieszkanie treningowe lub wspomagane przysługuje osobie pełnoletniej, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonego przez jednostkę całodobowej opieki, w szczególności osobie z zaburzeniami psychicznymi, osobie bezdomnej, osobie opuszczającej pieczę zastępczą w rozumieniu przepisów o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (...)

Mieszkania, o których mowa w ust. 1, są formą pomocy społecznej przygotowującą, przy wsparciu specjalistów, osoby w nich przebywające do prowadzenia niezależnego życia lub wspierającą te osoby w codziennym funkcjonowaniu. Wsparcie w mieszkaniu treningowym jest przyznawane na czas określony. Podstawą przyznania wsparcia w mieszkaniu treningowym lub wspomaganim jest decyzja, wydawana po dokonaniu ustaleń między podmiotem kierującym do tej formy wsparcia, podmiotem prowadzącym mieszkanie treningowe lub wspomagane oraz osobą ubiegającą się o pobyt w tym mieszkaniu lub jej przedstawicielem ustawowym, zwanych dalej "kontraktem mieszkaniowym".

Kontrakt mieszkaniowy ma formę pisemną i obejmuje:

- cel pobytu;
- okres pobytu;
- rodzaj i zakres świadczonego wsparcia;
- odpłatność osoby korzystającej ze wsparcia;
- poziom partycypacji w kosztach udzielonego wsparcia przez podmiot kierujący do tej formy wsparcia, jeżeli nie jest to podmiot prowadzący mieszkanie treningowe lub wspomagane lub zlecający ich prowadzenie;
- uprawnienia osoby korzystającej ze wsparcia, w tym prawa do prywatności i intymności, indywidualizacji i dostosowania do potrzeb pomocy, wyborów i samostanowienia, a także włączenia społecznego;
- sposób zgłaszania planowanej nieobecności w mieszkaniu treningowym lub wspomaganim;
- zobowiązanie się osoby ubiegającej się o pobyt w mieszkaniu treningowym lub wspomaganim do przestrzegania regulaminu pobytu w mieszkaniu treningowym lub wspomaganim;
- zasady i sposób realizacji programu usamodzielniania osoby korzystającej ze wsparcia;
- w przypadku gdy stan osoby wskazuje na brak możliwości usamodzielnienia, programu usamodzielnienia nie sporządza się;
- skutki nieprzebrzegania postanowień, o których mowa w pkt 6-8.

Wsparcie świadczone w mieszkaniu treningowym lub wspomaganim nie stanowi zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych osób lub rodzin. Korzystanie ze wsparcia w mieszkaniu treningowym lub wspomaganim prowadzonym przez podmioty inne niż gmina, powiat lub na ich zlecenie odbywa się na podstawie umowy cywilnoprawnej zawartej z osobą korzystającą z pobytu w takim mieszkaniu lub jej przedstawicielem ustawowym.

ŚWIĄTECZNE WARSZTATY DLA DZIECI I MŁODZIEŻY Z PIECZY ZASTĘPCZEJ

Warsztaty przygotowane przez koordynatorów i pracowników Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej przeprowadzono 4 i 5 grudnia br. w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wejherowie. Pierwszy dzień przeznaczony był dla dzieci młodszych, które pod okiem opiekunów wykonywały świąteczne stroiki, śpiewały piosenki, bawiły się i pozowały do zdjęć w świątecznej scenerii. Drugi dzień to czas spotkania ze starszymi wychowankami, którzy w zależności od upodobań rysowali komiks do podanej opowieści albo ozdabiali świece metodą decupage. Oni też mogli zaśpiewać kolędy oraz pozować do świątecznych zdjęć. Niespodzianką w czasie obu spotkań była wspaniała pizza, dostarczona przez Pizzerię "Papryczka" z Gościcina w prezencie dla wszystkich uczestników warsztatów. W trakcie zajęć zdjęcia dzieciom wykonywała profesjonalna fotograf - p. Katarzyna Surynowicz, oprawę muzyczną przygotowała p. Mariola Chełminiacka-Mazur, zaś warsztaty prowadziły panie: Beata Świątek-Łasowska, Aldona Czerwińska, Karolina Rosenkranz, Agata Rzepkowska, Patrycja Skorulska, Hanna Draus i Zofia Nawrot, obecny był także p. Jarosław Rutkowski – kierownik Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Cieszymy się z tak dużego zainteresowania naszymi zajęciami, gdyż w pierwszym dniu warsztatów wzięło udział ponad trzydzieścioro dzieci, zaś w drugim dniu zajęć uczestniczyło ponad dwadzieścia osób. Było kolorowo, głośno i radośnie, uczestnicy wykonali naprawdę piękne prace, włożyli w nie wiele serca i pokazali swoje talenty. Mam nadzieję, że przy okazji wszyscy świetnie się bawili i miło spędzili ten przedświąteczny czas!

MIKOŁAJ PRZYCHODZI ZAWSZE – WEJHEROWO

W tym roku Komitet Społeczny zorganizował zbiórkę prezentów dla dzieci, przebywających w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Wejherowskiego. Z przekazanych podarunków powstało 60 atrakcyjnych, świątecznych paczek, które za pośrednictwem koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej trafiły tuż przed świętami do adresatów.

Za realizację tego szlachetnego przedsięwzięcia dziękujemy wszystkim Darczyńcom i Wolontariuszom!

POWIATOWA KONFERENCJA POŚWIĘCONA KONDYCJI PSYCHICZNEJ DZIECI I MŁODZIEŻY

Pierwszy dzień grudnia w Powiecie Wejherowskim upłynął pod hasłem: „Praktyka teoretyczna na rzecz ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży”, tak bowiem brzmiał tytuł nosiła konferencji, zorganizowanej w Powiatowym Zespole Szkół nr 4 w Redzie w udziale z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wejherowie. W konferencji uczestniczyli przedstawiciele szkół oraz instytucji, zajmujących się wsparciem psychologicznym dzieci i młodzieży. Wykłady wygłosili pracownicy Uniwersytetu Gdańskiego: dr Agata Rudnik oraz dr Marcin Szulc prof. UG, a także dr Anna Makaruk z Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie. Panel dyskusyjny pt.: "Od twórczego działania do międzysektorowego zaangażowania na rzecz ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży" prowadził Jarosław Rutkowski – kierownik Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej w PCPR w Wejherowie.

ŚWIĄTECZNE SPOTKANIE RODZIN ZASTĘPCZYCH

11 grudnia 2023 r. w siedzibie PCPR w Wejherowie na zaproszenie Dyrekcji PCPR spotkali się przedstawiciele Rodzin Zastępczych Zawodowych oraz prowadzących Rodziny Domy Dziecka. W przedświątecznym spotkaniu udział wzięli p. Jacek Thiel – Wicestarosta Wejherowski, p. Małgorzata Bernacka – Dyrektor PCPR w Wejherowie, zastępca Dyrektora – p. Ewa Zarembińska-Szczodra, kierownik Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej – p. Jarosław Rutkowski oraz koordynatorzy i pracownicy organizatora pieczy zastępczej.

KONKURS NA KOMIKS DLA DZIECI I MŁODZIEŻY Z RODZIN ZASTĘPCZYCH

Dyrektor PCPR w Wejherowie ogłasza konkurs dla dzieci i młodzieży w wieku 12-18 lat na stworzenie komiksu, którego treść będzie nawiązywać do utworu Antoine de Saint-Exupery pt. „Mały Książę”.

Konkurs polega na:

1. wykonaniu przez jednego uczestnika jednego komiksu na arkuszu formatu A3 lub w cyfrowym formacie A3, którego treść odnosi się lub jest inspirowana utworem pt. „Mały książę”,
2. załączeniu danych autora pracy (imię i nazwisko uczestnika i rodziny zastępczej) oraz zgody na przetwarzanie danych osobowych (RODO).

Prace konkursowe należy dostarczyć do siedziby PCPR w Wejherowie lub przesłać na adres: aldona.czerwinska@pcprwejherowo.pl z dopiskiem: „*Konkurs na komiks*” do dnia 15 lutego 2024 r.

Wszystkie dostarczone w terminie prace zostaną ocenione przez jury, które wyłoni zwycięzcę konkursu według następujących kryteriów:

- spełnienie wymogów formalnych,
- zgodność z tematem,
- oryginalność pracy,
- walory estetyczne.

Fundatorem nagród – niespodzianek dla wyłonionych przez jury zwycięzców konkursu jest Dyrektor PCPR w Wejherowie. W konkursie zostanie wyłoniona jedna zwycięska praca, przyznane też zostaną 3 wyróżnienia. O wynikach konkursu poinformują osobiście koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, a zwycięzcy zostaną zaproszeni na uroczyste wręczenie nagród do PCPR w Wejherowie.

Dodatkową formą wyróżnienia dla zwycięskiego uczestnika i wyróżnionych uczestników będzie możliwość wzięcia przez nich udziału w międzynarodowym konkursie na komiks, inspirowany wybranym utworem literackim, którego organizatorem jest międzynarodowa organizacja Europe Changes oraz władze miasta Darnetal (Francja); konkurs odbędzie się w maju 2024 r.

KĄCIK NA ŁAMIGŁÓWKI DLA MĄDREJ

GŁÓWKI

Znajdź 10 różnic

rozwiązanie

Rodzina

OD ZARAZ

NR 4 / 2 / 2023

„RODZINA OD ZARAZ” – BIULETYN POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W WEJHEROWIE
WYDAWCA – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wejherowie, ul. Sobieskiego 279A, 84-200 Wejherowo
Kontakt: 58 672 27 58, 58 672 40 63, rz@pcprwejherowo.pl; www.pcprwejherowo.pl
ZESPÓŁ REDAKCYJNY: Aldona Czerwińska, KOLEGIUM REDAKCYJNE. Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej
REDAKCJA TECHNICZNO-GRAFICZNA: Krystyna Kropidłowska